

เหยียบคันเร่งการบริโภคบงกชนี้ สมดุลเศรษฐกิจใหม่ที่เสี่ยงกว่าเก่า

ความไร้เสถียรภาพของเศรษฐกิจโลกในช่วงเวลาที่ผ่านมา 1 ขวบปี ของรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร แม้ในด้านหนึ่งจะเป็นสถานะที่ไม่เอื้อต่อการปั่นผลงานของรัฐบาล ในการกระชากเศรษฐกิจไทยให้โตแรงโตเร็ว เหมือนอย่างที่คาดหวังกันไว้

แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็ถือเป็นเหตุผลที่ช่วยขยับเน้นให้นโยบายการบริหารเศรษฐกิจของรัฐบาลชุดนี้ ที่ต้องการปรับสมดุลเศรษฐกิจ และลดความเสี่ยงของปัจจัยภายนอก จากการพึ่งพาการส่งออก มาเป็นการพึ่งพาอุปสงค์ภายในประเทศ โดยเฉพาะการอุปโภคบริโภคนั้น ดูเป็นนโยบายที่ถูกที่ถูกเวลามากขึ้น

ที่ผ่านมา หัวหน้าทีมเศรษฐกิจอย่าง "กิตติรัตน์ ณ ระนอง" รองนายกรัฐมนตรี และรณว.คลัง ย้ำหนักแน่นหลายต่อหลายครั้งว่า รัฐบาลชุดนี้ต้องการปรับสมดุลเศรษฐกิจไทย จากที่พึ่งพาการส่งออก ซึ่งคิดเป็นมูลค่าราว 60-70% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ(จีดีพี) มาเป็นการพึ่งพาการบริโภคในประเทศมากขึ้น และจะเน้นการกระจายรายได้ มากกว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยคาดว่าภายในเวลา 2-3 ปี จะปรับสมดุลเศรษฐกิจตามแนวทางที่วางไว้ได้

โดยมาตรการในการกระตุ้นอุปสงค์ในประเทศ ที่รัฐบาลพยายามจัดหนักจัดเต็มมาอย่างต่อเนื่อง หลังเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน ส่วนใหญ่จะมุ่งกระตุ้นไปที่การบริโภค ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มกำลังซื้อ ผ่านการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ เป็น 300 บาทต่อวัน, การปรับเพิ่มเงินเดือนข้าราชการที่จบปริญญาตรี เป็น 15,000 บาท รวมทั้งโครงการรับจำนำข้าว ในราคาที่สูงกว่าราคาตลาดค่อนข้างมาก เพื่อหวังให้เกษตรกรมีรายได้ที่สูงขึ้น และเพิ่มการบริโภคมากขึ้น

ตลอดจนการยอมผ่อนเนื้อให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้บริโภค ผ่านโครงการต่างๆ หรือเปิดทางให้ประชาชนเข้าถึงสินค้าในอัตราดอกเบี้ยต่ำได้สะดวกขึ้น อย่างเช่น โครงการบ้านหลังแรก และ โครงการคืนภาษีรถยนต์คันแรก

ทั้งนี้ หากพิจารณาในเชิงเศรษฐศาสตร์การเมือง การที่รัฐบาลใหม่ซึ่งเข้ามาในภาวะที่เสถียรภาพทางการเมืองในประเทศยังไม่มั่นคงนัก จะพยายามสร้างปรากฏการณ์รักจับใจ เรียกคะแนนนิยมด้วยการออกมาตราการ Quick Win หรือมาตรการที่ทำให้เกิดผลจับต้องได้ในเวลาอันรวดเร็ว นั่น ก็ถือเป็นวิสัยที่ทำให้ได้ และตัวที่จะก่อให้เกิด Quick Win ได้เร็วที่สุดก็คือ การกระตุ้นการบริโภค

ขณะที่ผลสำเร็จที่ออกมา ก็ถือว่าอยู่ในระดับที่สามารถอ้างความดีความชอบได้เช่นกัน สะท้อนได้จากมุมมองขององค์กรด้านเศรษฐกิจ ทั้ง ธนาคารแห่งประเทศไทย(ธปท.), สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาพัฒน์) และ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง(สศค.) ที่ประสานความเห็นไปในทางเดียวกัน ด้วยการปรับลดคาดการณ์การขยายตัวของการส่งออกในปี 2555 ลงมาอย่างต่อเนื่อง จากเมื่อต้นปี กรอบที่ทั้งสามค่ายมองกันไว้ จะอยู่ตั้งแต่ 7.8% ไปจนถึง 17.2% แต่ทำไปทำมา

ตัวเลขคาดการณ์ในช่วงปลายปี กลับเหลืออยู่แค่ 4.4-5.5% โดยเป็นผลจากความเสี่ยงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ที่ยังอยู่ในระดับสูง ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ต่อภาคการส่งออกของไทย

แต่ถ้าหันไปดูที่ตัวเลขคาดการณ์การเติบโตของจีดีพีแล้ว ยังคงยืนเด่นโดยท้าทายต่อไปได้ในระดับใกล้เคียงเดิม ที่ประมาณ 5.5-5.7% เทียบกับที่เคยให้กรอบประมาณการกันไว้ที่ 4.9-6.5% เมื่อตอนต้นปี โดยทั้งหมดทำให้เหตุผลสอดคล้องต้องกันว่า แม้ภาคการส่งออกจะอยู่ในสภาพที่เย็นไม่ค่อยขึ้น แต่เพราะอุปสงค์ในประเทศ ซึ่งรวมถึงการอุปโภคบริโภค ที่ขยายตัวอย่างออกหน้าออกตา อันเป็นผลมาจากทั้งมาตรการกระตุ้นของภาครัฐ และการบริโภคเพื่อทดแทนในช่วงน้ำท่วมใหญ่เมื่อปลายปี 2554 นั้น สามารถเข้ามาชดเชยการชะลอตัวของการส่งออก ที่ถูกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลก ได้อย่างพอเหมาะพอเจาะ

และนั่นก็เป็นผลลัพธ์ที่ออกมาช่วยเพิ่มน้ำหนัก ให้กับนโยบายการปรับสมดุลเศรษฐกิจไทย ด้วยการเพิ่มบทบาทของการอุปโภคบริโภคในประเทศ ให้มากขึ้น ซึ่งในมุมมองของ "นุชจรินทร์ ปันรณ" นักเศรษฐศาสตร์ จาก บล.โนมูระ พัฒนสิน ก็เห็นว่า ในช่วงที่เครื่องยนต์ตัวอื่นๆ ยังทำงานไม่เต็มที่ การปรับให้การบริโภค รวมถึงการลงทุนในประเทศ มารับบทบาทในฉากเศรษฐกิจ ก็ถือเป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้ว

"โครงสร้างเศรษฐกิจ มันก็มีการบริโภค การลงทุน การใช้จ่ายภาครัฐ และการส่งออก ซึ่งตอนนี้เครื่องยนต์ส่งออกหดตัว ตัวอื่นก็ต้องทำงานแทน แต่ในแง่การลงทุนภาครัฐ งบลงทุนโครงการน้ำ คงเข้ามาครึ่งหลังของปี 56 ในช่วงนี้ตัวภาครัฐอาจจะทำงานไม่เต็มที่ ก็ต้องอาศัยการบริโภค กับการลงทุน ซึ่งในมุมมองของเรา ถ้ารัฐบาลันซ์แบบนี้ ก็ถูกต้องแล้ว"

อย่างไรก็ตาม การกระตุ้นการบริโภคในประเทศ ผ่านมาตรการเอออออกเอาใจต่างๆ แม้ในระยะสั้นจะปฏิเสธไม่ได้ถึงผลในเชิงบวกต่อตัวเลขเศรษฐกิจ

แต่ถ้ามองในระยะยาวแล้ว ขนมหวานก็มีโอกาสที่จะกลายเป็นยาพิษได้ เพราะท่ามกลางการอุปโภคบริโภคที่ขยายตัวขึ้น ยากกระตุ้นขนานต่างๆ ที่รัฐบาลหวังจะมีกำลังซื้อในประเทศ และปรับสมดุลเศรษฐกิจ ก็เริ่มจะออกฤทธิ์ข้างเคียงต่อสุขภาพเศรษฐกิจไทยเช่นกัน

โดยเฉพาะมาตรการประเภทลดแลกแจกแถม ที่คิดใหม่ทำต่อล่อใจให้เพิ่มการบริโภคไปเรื่อยๆ นั้น เริ่มจะก่อให้เกิดการจับจ่ายใช้สอยที่เกินความจำเป็น และนำไปสู่การก่อกองหนี้ที่สูงขึ้น

สะท้อนได้จากความกังวลของ ธปท. ผ่านรายงานแนวโน้มเงินเฟ้อ ฉบับเดือนตุลาคม 2555 ว่า สิ้นเชื่อภาคครัวเรือนยังคงขยายตัวสูง ตามการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค ทั้งสินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ เช่น โครงการคืนภาษีรถยนต์คันแรก

ขณะที่ปัจจัยเสี่ยงประการหนึ่ง ที่อาจส่งผลต่อเสถียรภาพของภาคครัวเรือน ในระยะต่อไป คือ ความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือนที่ด้อยลง จากการก่อกองหนี้ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยธปท.เริ่มเห็นสัญญาณความเสี่ยง ต่อความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือน ในกลุ่มที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลาง หรือกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 25,000 บาทต่อเดือน ซึ่งกู้เงินจากบริษัทประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อ

ส่วนบุคคล ที่มีใช้สถาบันการเงิน (Non-bank) โดยสะท้อนจากสินเชื่อค้างชำระเกิน 1 เดือนของครัวเรือน กลุ่มดังกล่าว ที่เร่งสูงขึ้นต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ในรายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสสาม ปี 2555 ของสภาพัฒน์ ที่เผยแพร่เมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจาก ธปท. ยังระบุถึงหนี้สินครัวเรือนด้วยว่า ยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล ในไตรมาส 3 ปี 2555 อยู่ที่ 2.75 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้น 20.4% จากช่วงเดียวกันปีก่อน โดยสินเชื่อเพื่อการซื้อที่พักอาศัย เพิ่มขึ้น 10.3% สินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เพิ่มขึ้น 33.6% และสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่น ซึ่งรวมถึงสินเชื่อ และสินเชื่อบัตรเครดิต เพิ่มขึ้น 30.3%

ขณะเดียวกัน หากพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้สิน พบว่า ครัวเรือนมีการผิดนัดชำระหนี้เพิ่มขึ้น โดยในไตรมาส 3 ปี 2555 มูลค่าสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ที่ผิดนัดชำระเกิน 3 เดือนขึ้นไป เพิ่มขึ้น 37.8% จากช่วงเดียวกันปีก่อน และสินเชื่อบัตรเครดิตที่ผิดนัดชำระเกิน 3 เดือน ปรับเพิ่มขึ้น 11.1% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

อีกทั้ง สัดส่วนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) จากสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล เทียบกับ NPL รวมของธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ก็เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 21.4% ในสิ้นไตรมาส 3 ปี 2555 จาก 20.1% ในไตรมาสปีก่อนหน้า และ 17.7% เมื่อไตรมาสสุดท้ายของปี 2554 ซึ่งสภาพัฒน์ระบุว่า การก่อหนี้ที่เพิ่มขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ ในการซื้อทรัพย์สินไม่ถาวร ขณะที่ความสามารถในการจ่ายคืนหนี้ลดลงนั้น ชี้ให้เห็นว่า ภาคครัวเรือนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ “เกินตัว” มากขึ้น ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องเฝ้าระวังและติดตาม โดยเฉพาะพฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้มีรายได้ปานกลางถึงน้อย

ยอดผิดนัดชำระหนี้ภาคครัวเรือน

	2554				2555		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ							
ยอดผิดนัดชำระ เกิน 3 เดือนขึ้นไป (ล้านบาท)	5,460	5,215	5,357	5,848	6,157	6,749	7,382
% YOY	-12.99	-17.2	-4.7	9.1	12.8	29.4	37.8
สินเชื่อบัตรเครดิต							
ยอดค้างชำระ เกิน 3 เดือนขึ้นไป (ล้านบาท)	4,722	4,789	4,853	4,895	5,367	5,230	5,393
% YOY	0.7	4.4	3.7	8.5	13.7	9.2	11.1
สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค (ข้อมูล ณ สิ้นระยะเวลา)							
NPL สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค (ล้านบาท)	49,592	46,642	45,203	46,974	51,138	52,793	56,527
% ต่อ NPL รวม	16.5	16.4	16.8	17.7	18.9	20.1	21.4

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ธนาคารแห่งประเทศไทย

ความกังวลต่อการบริโภคที่เติบโตขึ้นควบคู่ไปกับการก่อกองหนี้ และมีความเสี่ยงที่จะกลายเป็นหนี้เสียในอนาคต ยังถูกสะท้อนออกมาผ่านความเห็นของผู้บริหาร ธปท. ไม่ว่าจะ เป็น "เกริก วณิชกุล" รองผู้อำนวยการด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน ธปท. ที่ระบุว่า ธปท. จะดูแลการก่อกองหนี้ของภาคครัวเรือนให้มากขึ้น หลังจากที่สัดส่วนหนี้ต่อรายได้ของภาคครัวเรือน เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 40-50% ของรายได้รวม เทียบกับในอดีต ซึ่งเคยอยู่ที่ระดับ 30% และหนี้เหล่านี้ยังไม่นับรวมกับหนี้นอกระบบ ซึ่งไม่รู้ว่ามีสัดส่วนเท่าใด

ส่วน "ประสาร ไตรรัตน์วรกุล" ผู้ว่าการ ธปท. ก็ยอมรับว่า หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ในส่วนของสินเชื่อส่วนบุคคล มีทิศทางปรับเพิ่มขึ้น และแม้จะเชื่อว่าการเร่งขึ้นของหนี้เสียดังกล่าว จะไม่ส่งผลกระทบต่อระบบสถาบันการเงิน เพราะเป็นหนี้เสียรายย่อยที่มีมูลค่าไม่มากเมื่อเทียบกับทั้งระบบ รวมทั้งยังตรวจพบได้ง่าย และแก้ไขได้รวดเร็ว แต่ก็อยากให้ประชาชนหันมาออมเงินก่อนที่จะมีการใช้จ่ายให้มากขึ้น เพื่อลดปัญหาหนี้ภาคครัวเรือนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง อีกทั้งยังขอความร่วมมือจากสถาบันการเงิน ให้ช่วยเพลาๆ การโฆษณาผลิตภัณฑ์สินเชื่อ ที่อาจไปกระตุ้นการก่อกองหนี้จนเกินตัวของภาคครัวเรือนด้วย

แม้การให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวจากแบงก์ชาติ ทั้งทางเอกสารและทางวาจา จะพ่วงท้ายไว้ว่าระดับหนี้ภาคครัวเรือนในขณะนี้ ยังอยู่แค่ระดับที่ต้องติดตาม และไม่ถือว่าอยู่ในจุดที่น่ากังวลมากเกินไปนัก แต่จากความพยายามส่งสัญญาณที่ออกมาถึงขั้นจนสังเกตเห็นได้ ก็คงแสดงถึงความน่ากังวลของประเด็นนี้ได้ในระดับหนึ่ง

เช่นเดียวกับ ความเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ ที่มองว่า ความพยายามกระตุ้นการบริโภคในประเทศ จะด้วยจุดหมายเพื่อเร่งอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจก็ดี หรือต้องการจะปรับสมดุลโครงสร้างจีดีพี เพื่อลดความเสี่ยงจากการส่งออกที่ชะลอลดตัวลงก็ดี หากเป็นการบริโภคที่เพิ่มขึ้น จากรายได้ที่เพิ่มขึ้น ก็คงไม่น่ากังวลอะไร

แต่ถ้าเป็นการเพิ่มการบริโภค ด้วยการก่อกองหนี้เพิ่มไปเรื่อยๆ ก็อาจจะเป็นจุดสลับ ที่ดึงให้เศรษฐกิจไทยเสี่ยงเผชิญกับวิกฤติเหมือนในอดีตได้เช่นกัน

"ถ้ากระตุ้นด้วยการให้คนกู้มากๆ อันนี้น่ากลัว ที่ผ่านมา การบริโภคของเรา มาจากการที่ยังมีรายได้เพิ่มขึ้น แต่จุดนั้นกำลังจะเริ่มซาลง เพราะเรื่องเครดิตต่างๆ มันเริ่มงายขึ้นแล้ว การเติบโตของสินเชื่อเริ่มสูง ถ้าไปถึงจุดที่คนเราบริโภคมากขึ้น เพราะกู้มากขึ้น วิกฤติปี 2540 มันจะกลับมาหลอกเราอีกรอบหนึ่ง แต่ตอนนี้ยังไม่ถึงขั้นนั้น" กำพล อดิเรกสมบัติ เศรษฐกรอาวุโส ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจและกลยุทธ์ บล.ทีเอสโก้ ฉายภาพความกังวลที่มีต่อการบริโภคในประเทศ ที่มีแนวโน้มว่าจะพึ่งพาการก่อกองหนี้มากขึ้น

ทั้งนี้ ความพยายามปรับสมดุลเศรษฐกิจ มาพึ่งพาการอุปสงค์ในประเทศ โดยเน้นที่การกระตุ้นการบริโภคเป็นหลัก แม้ในเชิงแนวคิด จะไม่ได้ผิดอะไร แต่ด้วยวิธีการเติบโตที่เริ่มจะผิดเพี้ยน และก่อให้เกิดความเสี่ยงมากขึ้นนี้ จึงเป็นคำถามตามมาว่า ยังจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องขยายฐานการบริโภคให้ใหญ่ขึ้น

และหากไม่ใช่การบริโภคแล้ว เครื่องยนต์ตัวไหนที่ควรได้รับเลือกขึ้นมาผลักดัน เพื่อปรับสมดุลให้เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่ง และเติบโตได้อย่างยั่งยืนมากขึ้น

ในประเด็นแรก "สมประวิณ มันประเสริฐ" รองคณบดี คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มองว่า การเพิ่มบทบาทของการบริโภคในประเทศ ที่มีต่อจีดีพี อาจจะไม่จำเป็นมากนัก เพราะการบริโภคได้รับการกระตุ้นมาตลอด และปัจจุบัน การบริโภคก็มีสัดส่วนกว่า 50% ของจีดีพีอยู่แล้ว ขณะที่เครื่องยนต์ตัวอื่นๆ อย่างการลงทุนภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐ อยู่ในระดับ 10-20% ของจีดีพี

หรือแม้แต่การส่งออก ที่หากดูมูลค่าส่งออกเพียงขาเดียว อาจสูงถึงราว 60-70% เมื่อเทียบกับมูลค่าจีดีพี แต่เมื่อนำการส่งออกมาหักลบด้วยการนำเข้าแล้ว สัดส่วนที่ออกมา ก็จะอยู่ที่ประมาณ 10-20% ของจีดีพีเช่นกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า การบริโภคในประเทศ มีสัดส่วนที่ค่อนข้างมากอยู่แล้ว และถ้าผลักดันให้ขยายใหญ่จนเกินไป หากเกิดอาการเครื่องดับขึ้นมา ก็จะฟื้นตัวได้ยาก เหมือนอย่างสหรัฐอเมริกา ที่มีขนาดของการบริโภคอยู่ราว 60-70% ของจีดีพี พอการบริโภคในประเทศมีปัญหา ก็กู้คืนได้ยากอย่างที่เห็น

ขณะเดียวกัน การที่ภาครัฐใช้ทั้งเงินงบประมาณ ใช้ทั้งนโยบายภาษี ไปช่วยกระตุ้นการบริโภค มากๆ สุดท้ายก็จะย้อนกลับมาเป็นภาระของภาครัฐ และส่งผลให้หนี้สาธารณะปรับเพิ่มสูงขึ้นด้วย

"ความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากการขยายขอบเขตการกระตุ้นการบริโภค ปัจจุบันความเสี่ยงยังไม่เห็นชัด เพราะหนี้สาธารณะเรายังต่ำ แต่ก็เห็นตัวอย่างจากยุโรปแล้ว ว่าเมื่อไหร่ที่มันขึ้นไปแล้ว มันแก้ยาก"

ส่วนคำถามถัดมาที่ว่า หากไม่ใช้การบริโภคแล้ว เราควรใช้องค์ประกอบตัวไหน มาปรับสมดุลให้กับเศรษฐกิจนั้น ในมุมมองของ รองคณบดี คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ รวมถึงนักเศรษฐศาสตร์อีกหลายราย ชี้ไปที่ "การลงทุน" ทั้งจากภาครัฐและเอกชน เพราะการลงทุนจะเป็นเหมือนน้ำมันที่หล่อเลี้ยงเศรษฐกิจ ให้เติบโตได้ต่อเนื่องในระยะยาว เนื่องจากการลงทุน ถ้าทำอย่างถูกต้องตรงประเด็นแล้ว จะนำมาซึ่งศักยภาพในการผลิต นำไปสู่การจ้างงาน การเพิ่มขึ้นของรายได้แรงงาน และหนุนให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น

โดยเฉพาะการลงทุนจากภาครัฐ ที่จะมีส่วนสำคัญในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันให้กับประเทศ และดึงให้การลงทุนภาคเอกชนเกิดขึ้นตามมา โดยสิ่งที่ไทยยังขาด และต้องการการลงทุนเพื่อมาเติมเต็ม โดยด่วน ไม่ใช่เพียงแค่การลงทุนในระบบการบริหารจัดการน้ำเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านโลจิสติกส์ ทั้งระบบราง และท่าเรือ เพื่อขยายช่องทางการค้ากับต่างประเทศให้มากขึ้น รวมถึงการลงทุนในด้านพลังงาน และการสื่อสาร ด้วย

ทั้งนี้ การกระตุ้นภาคการลงทุน แม้จะดูว่ายากกว่า และใช้เวลาเพื่อเห็นผลนานกว่าการกระตุ้นภาคการบริโภค แต่หากมีการวางกรอบลงทุนที่รอบคอบ และมองถึงการพัฒนาศักยภาพในระยะยาวแล้ว ก็น่าจะเป็นแนวทางการปรับสมดุลเศรษฐกิจ ที่มีความยั่งยืนมากกว่า

เพราะการไปเลี้ยงผลเลิศแค่ช่วงสั้น เร่งตีฟองการบริโภคให้โตชั่วคราวขึ้น โดยเฉพาะการจับจ่ายใช้สอยบนกองหนี้ที่พอกพูนขึ้นนั้น แทนที่จะเป็นการปรับสมดุลเศรษฐกิจ เพื่อลดความเสี่ยงให้น้อยลง สุดท้ายอาจจะกลายเป็นสมดุลเศรษฐกิจใหม่ ที่มาพร้อมกับความเสี่ยงที่มากกว่าเดิมก็เป็นได้.

#####